

Asia: VN/14010/2024

Valtioneuvoston asetus sähköisen liikenteen, biokaasun ja uusiutuvan vedyn liikennekäytön infrastruktuurituesta vuosina 2022-2025 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Pyydämme lausunnoissa näkemystä erityisesti siihen, miten käytettävissä oleva tukimäärä tulisi jakaa eri hankkeita (kattavan verkon latauskentät, ydinverkon latauskentät sekä vetytankkausasemat) varten, jotta parhaiten saavutettaisiin AFIR-asetuksen tavoitteet ja toisaalta saataisiin vaihtoehtoiset käyttövoimat lisääntymään raskaassa liikenteessä. Vuodelle 2024 on käytettävissä yhteensä 10 miljoonaa euroa.

Helen kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston asetukseen sähköisen liikenteen, biokaasun ja uusiutuvan vedyn liikennekäytön infrastruktuurituesta vuosina 2022–2025 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

5 § Tuettavat hankkeet

Asetuksen 5 pykälässä tuettavissa hankkeissa sähköisen liikenteen latauskenttien tuki on rajattu koskemaan yksinomaan raskaan kaluston latauskenttiä. Raskaan kaluston latauspisteiden infratuessa olisi hyvä varmistua siitä, että näitä kenttiä voidaan rakentaa henkilöautojen latausratkaisujen rinnalle ja ne voivat esimerkiksi syöttää sähköä ajoneuvoon samasta sähköliittymästä tai jopa latausjärjestelmästä. Esimerkiksi aiemmissa henkilöautojen suurteholatausinfrastruktuurihankkeissa sai myös hitaammille latauspisteille epäsuorasti tukea, mikäli ne oli asennettu suurteholatausjärjestelmän rinnalle. Tällä hetkellä yksittäisiä vain raskaalle kalustolle tarkoitettuja julkisia latauspisteitä on hankala saattaa riittäväälle käyttöasteelle, koska raskaan kaluston sähkökäyttöisiä ajoneuvoja on suhteellisen vähän. Helenin näkemyksen mukaan on erittäin hankala löytää tuettunakin liiketoiminnallista järkevyyttä tehdä ainoastaan raskaalle kalustolle dedikoituja latausjärjestelmiä. Mikäli latausjärjestelmässä olisi henkilöautojen latauspisteitä raskaan kaluston latauspisteiden lisäksi, niillä voitaisiin mahdollisesti saada tällainen raskaan kaluston latausjärjestelmänkin liiketoiminnallisesti järkeväksi.

5 § Tuettavat hankkeet

Asetuksen 5 pykälässä vetytankkausasemien osalta todetaan, että tukea voi saada vain asemille, joilla jaellaan uusiutuvaa vetyä. Asetuksen perustelumuiotiossa todetaan suoraan, että tämä rajaa ydinvoimalla tuotetun vedyn (vähähiilisen vedyn) pois. Helenin näkemyksen mukaan tukea tulisi olla mahdollista antaa myös asemille, joissa jaellaan ydinvoimavetyä.

7 § Tuen myöntämisen edellytykset

Asetuksen 7 pykälässä todetaan, että tuen myöntämisen edellytyksenä on, että vedyn tankkausasemasta 150 kilometrin ajomatkan säteellä ei tarjouskilpailun päättyessä sijaitse 5 §:n 1 momentin 3 kohdan vaatimukset täyttävää: a) toista vedyn tankkausasemaa; b) aiemmassa tarjouskilpailussa tuen saanutta investointihanketta, jota koskeva tukipäätös on voimassa; c) samassa tarjouskilpailussa pienemmän vertailuluvun saaneeseen tarjoukseen sisältyvää tankkausasemaa.

Helenin näkemyksen mukaan nämä rajaukset ovat liian yksityiskohtaisia ja saattavat estää parhaimmat toteutus edellytykset omaavien hankkeiden tukihaun. Aikaisemmissa tarjouskilpailuissa ongelmana on ollut hyvin vähäinen osallistuminen ja myönteisen tukipäätöksen saaneiden hankkeiden toteuttamatta jättäminen. Markkinan ollessa vasta kehitysvaiheessa ei ole syytä rajata osallistumista. Tukimekanismin tavoite siitä, että tankkausasemia oikeasti rakennetaan, on uhattuna, jos myönteisen tukipäätöksen saanutta hanketta ei toteuteta, mutta se estää toteuttamiskelpoisemmalta hankkeelta tuen hakemisen. Tästä syystä ehdotamme asetuksen 7 pykälän kyseiseen kohtaan alla olevaa uutta muotoilua kohtaan b).

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että vedyn tankkausasemasta 150 kilometrin ajomatkan säteellä ei tarjouskilpailun päättyessä sijaitse 5 §:n 1 momentin 3 kohdan vaatimukset täyttävää: a) toista vedyn tankkausasemaa; b) aiemmassa tarjouskilpailussa tuen saanutta investointihanketta, jota koskeva tukipäätös on voimassa, ja jossa on aloitettu rakentamistöitä tai tehty sitova päälaitetilaus tai tehty sitova investointipäätös taikka tehty muuta sitoumusta, joka tekee hankkeesta peruuttamattoman; c) samassa tarjouskilpailussa pienemmän vertailuluvun saaneeseen tarjoukseen sisältyvää tankkausasemaa.

Malin Kimmo
Helen Oy

